

NASLOV: Življenje in trpljenje v otroških taboriščih

AVTOR: Nejc Rajter

UČNI CILJI: Učenci/ke razvijejo spretnosti časovne in prostorske predstavljalnosti, razvijejo spretnosti zbiranja in izbiranja informacij in dokazov iz različnih zgodovinskih virov in literature v različnih medijih, razvijejo zmožnost analize, sinteze in interpretacije uporabnih in verodostojnih informacij in dokazov iz različnih zgodovinskih virov in literature, razvijejo zmožnost oblikovanja samostojnih sklepov, pogledov, mnenj, stališč, izvirnih predlogov in rešitev, obsodijo zločine proti človeštvu, genocide, holokavst in druge oblike množičnega kršenja človekovih pravic, obsodijo politične sisteme, ki kršijo človekove pravice, z različnih perspektiv pojasnijo dogajanje na Slovenskem v času druge svetovne vojne, dijaki/nje predstavijo nekatere kršitve človekovih pravic v 20. stoletju in oblikujejo svoje mnenje o značilnostih kršitev človekovih pravic v 20. stoletju;

STAROSTNA SKUPINA: Najbolj primerno za 9. razred OŠ ali 3 - 4 letnik gimnazije ali srednje šole, z nekoliko prilagoditve (kompleksnejše ali bolj preproste obravnave tematike, več/manj vprašanj, ki zahtevajo kritično razmišljanje in sintezo) je tema lahko primerna tudi za nižje ali višje razrede/letnike.

TRAJANJE: 1 - 2 učni uri

POTREBNI MATERIAL IN OPREMA: Računalnik, projektor, platno, zvočnik. Priporočena tudi kakšna replika predmeta, ki se navezuje na obravnavano tematiko (kos uniforme, predviden dnevni obrok za zapornike, dokumenti za deportacijo,...), fotografsko gradivo, ki prikazuje to časovno obdobje idr.

UPORABLJENI VIRI (pričevanja ipd.): Janez Žmavc

Edit: <https://youtu.be/ZUAoPEJ3JZ0>

Original: <https://collections.ushmm.org/search/catalog/irn45150>

SCENARIJ POUČEVANJA

1) Uvod

Predstavitev zgodovinskega konteksta o življenju v okupirani Jugoslaviji, okupacijskih con, okupacijske in raznarodovalne rasne politike, kategorizacije prebivalstva, življenje splošnega prebivalstva v času vojne itd.

2) Glavna učna aktivnost

Ogled videoposnetka pričevanja Janeza Žmavca o njegovem življenju v otroških taboriščih. Videoposnetek je razdeljen na tematske segmente, ki omogočajo, da se po vsakem segmentu videoposnetek pričevanja ustavi in na dotičen segment postavlja vprašanja ter z učenci vodi razgovor (npr. V kakšnem taborišču je bil Janez Žmavc, po čem so otroke razdelili na različne skupine in zakaj, zakaj so otroci iz kruha pojedli zgolj sredico, kakšne so bile kazni za prekrške v otroški taboriščih, kakšen je bil odziv prebivalcev Kastla na vprašanja Janeza Žmavca o taborišču po vojni in zakaj je bil odziv tak, se je trpljenje za otroke iz taborišč končalo s koncem druge svetovne vojne v Evropi itd.).

Primerno se mi zdi, da se tekom razgovora učencem/dijakom pokaže tudi replika predmeta iz taborišča, naj bo to kos uniforme ali pa približek obroka, ki bi ga taboriščniki dobili za en obrok. Slednje bi lahko

učenci/dijaki tudi poskusili in s tem bi aktivirali tudi VAKOG zaznavni sistem, hkrati pa tematiko dejansko približali in naredili realno.

3) Refleksija

Kaj smo se danes naučili - nekaj kratkih vprašanj na predstavljen zgodovinski kontekst. Sledi razgovor o obravnavani tematiki otroških taborišč in pričevanja Janeza Žmavca. Po razgovoru je pomembno, da se tematiko aktualizira in naveže na današnji svet v katerem živimo.

4) Domača naloga (neobvezno)

Poišči še eno pričevanje ali drug vir na temo življenja in trpljenja ljudi v taboriščih za časa druge svetovne vojne. Na kratko zgodbo predstavi sošolcem, izpostavi, kateri dogodek se ti je najbolj vtisnil v spomin in ali misliš, da se kaj podobnega lahko dogodi tudi v današnjem svetu.

OPOMBE O VKLJUČEVANJU (NEOBVEZNO)

Kako bo učna ura služila kot pomoč učencem z različnimi potrebami, z različnimi ozadji in predznanji?

Učna ura je načeloma zasnovana tako, da je razumljiva vsem, ne glede na njihove potrebe, ozadja ali predznanja. Ker vsebuje tudi oris zgodovinskega konteksta je predstavljena tema učencem razumljiva, istočasno pa se preko pričevanja zgodba personalizira in postane realna. Prav tako bi s vključitvijo replik predmetov lahko spodbudili praktično vse od VAKOG zaznavnih sistemov in tako bi vsak izmed učencev ne glede na stil zaznavanja prišel na svoj račun. Z razgovorom spodbujajo kritično razmišljanje in presojanje posameznikov.